

Najvyšší súd preskúmal skutkové zistenie odvolacieho súdu s hľadiska a v rámci dovolacích sťažností a nespoznal tieto sťažnosti za opodstatnené. Odvolací súd o svedeckých výpovediach v súvislosti s predloženou korešpondenciou náležite a bezvadne uvažoval.

Dovolacia žiadosť vyvodzuje, že domicilovanie zmenky stalo sa bezprávne, pretože nebol k domicilovaniu daný súhlas všetkých zmenkove zaviazaných, a že preto domicil treba pokladať za nejestvujúci. V nedostatku domicilu však je pre dovolateľku miesto platenia Bratislava a nie Budapešť. Vytýka po tejto stránke odvolaciemu súdu, že neprávom pominul dokazovanie dovolateľkou navrhnuté.

Najvyšší súd ani tejto dovolacej sťažnosti nevyhovel. Sama tá okolnosť, že dovolateľka a ostatní zaviazaní nedali *v ý s l o v n e* súhlas k domicilovaniu zmenky ešte nečiní domicilovanie bezprávnym. Dovolateľka ani netvrdí, že dotyčne miesta platenia a resp. domicilovania zmenky bola uzavrená medzi smluvnými stranami dohoda, s ktorou je domicilovanie v rozpore. V nedostatku takejto dohody však nemôže sa pokladať za bezprávne domicilovanie u banky, ktorej bola sporná zmenka odovzdaná, nehľadiac na to, že táto otázka pre riešenie sporu ani nemá významu.

Čís. 15341.

Pojem »kupeckých služeb« podle § 1, odst. 1, lit. a), d) zák. čís. 154/34 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 1. července 1936, Rv I 1691/35.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované jako řeznický krámský od 7. srpna 1933 s týdenním platem 415 Kč 50 h. Mezi 17. červencem a 20. srpnem 1934 byl žalobce nemocen a nedostal plat ani náhradní procenta. Dne 25. srpna 1934 dostal týdenní výpověď a dostal na týden zaplacen, při čemž podepsal stvrzenku, že jest se žalovanou úplně vyrovnán. Podle svého přednesu byl žalobce jako řeznický krámský obchodním pomocníkem a nevztahovala se na něho kolektivní smlouva mezi společenstvem uzenářů pražských a sekcí výrobců uzenářského zboží a hromadou živnostenských pomocníků při společenstvu uzenářů pražských, Svazem dělníků řeznických a uzenářských v Československé republice a Odborovým sdružením dělníků řeznických a uzenářských v republice Československé, ježto jmenovaná smlouva, ač vypočítává všechny kategorie řeznických a uzenářských pomocníků, o řeznických krámských nemluví. Řeznický krámský jest obchodním pomocníkem a proto se na žalobce vztahuje zákon o obchodních pomocnících. Měl proto po dobu nemoci 5 neděl dostati plat 2.075 Kč 50 h. Dále mu příslušela výpověď k 31. říjnu 1934, ježto pak dostal hrazen pouze týden při propuštění, náleží mu doplatek za dobu 9 neděl a 4 dní 4.183 Kč 40 h. Má také nárok na čtrnáctidenní dovolenou, kterou nedostal a tedy na náhradu 831 Kč, podle remunerace za rok 1934 přísluší mu poměrná část za 10 měsíců v roce 1934 300 Kč. Stvrzenku při odchodu ze služby, že jest úplně vy-

rovnán, podepsal v rozčilení. Navrhnul odsouzení žalované k zaplacení uvedených jednotlivých částek. Nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud částkou 6.300 Kč.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Nesprávné právní posouzení věci spatřuje žalovaný v tom, že odvolací soud uznáv, že žalobce konal v obchodní provozovně podniku žalovaného, pro nějž platí živnostenský řád, služby kupecké, pokládal žalobce za osobu, pro jejíž pracovní poměr platí ustanovení zákona ze dne 11. července 1934 čís. 154 Sb. z. a n. K právním vývodům dovolání se tu připomíná, že »kupeckými službami« ve smyslu § 1, odst. 1 písm. a) a d) uvedeného zákona jest rozuměti práce související s nákupem a prodejem zboží nebo náležející k organizaci podniku (na př. obstarávání pokladny, účetnictví, korespondence, registratury a pod.), jichž řádný výkon předpokládá aspoň v průměrných případech šlechetnost a dovednost s hlediska kupeckého odbornou. Nemusí to býti činnost rázu vyššího, vyloučeny jsou jen případy, kde jde o činnost záležející převážně v úkonech podřadných aneb o služby konané jen jako vedlejší zaměstnání nebo příležitostně (§ 1, odst. 2 cit. zák.). Kdo jest ustanoven, aby převážně konal takové kupecké služby v podnicích a závodech, pro něž platí živnostenský řád, na toho se vztahují podle § 1, odst. 1 písm. d) ustanovení uvedeného zákona. Žalobce byl ustanoven v obchodní provozovně podniku žalovaného spadajícího pod živnostenský řád jako řeznický krámský, byl zaměstnán v krámkě, kde se prodávalo maso, přicházel do krámu o 5½ hodině ráno, připravil maso, jež bylo z chladírny do krámu přineseno k výseku, pak po sedmé hodině ranní obsluhoval v krámkě zákazníky, vysekával jim maso podle jejich objednávky, spočítal částky za vysekané maso, vyblokoval je na kontrolní pokladně a lístek s masem odevzdal zákazníkovi, jenž pak určenou částku zaplatil u pokladny; žalobce s druhým krámským musel se starati i o doplnění zásob masa v krámkě z přípravy masa a nepodléhal v krámkě žádnému odbornému doзору. Tyto vypočtené práce, jimiž byl žalobce převážně zaměstnán, protože krám byl otevřen již kolem 7. hodiny ráno, souvisely s prodejem zboží v prodejní místnosti podniku žalovaného. Ze zjištěné skutečnosti, že v krámkě byli ještě druhý krámský prodáváč a mimo to pokladník, vyplývá, že šlo o podnik značného rozsahu, v němž řádný výkon prodávácké služby předpokládá šlechetnost a dovednost s hlediska kupeckého odbornou. Nelze souhlasiti s názorem dovolatelovým, že žalobcovy práce byly převážně zcela obyčejnými ručními pracemi řeznického dělníka, neboť jako obyčejné práce řeznického dělníka jest posuzovati práce konané v řeznické dílně, nikoliv práce spojené s obsluhovááním zákazníků v prodejně, s přijímáním a vyřizováním zakázek a s vypočítáváním prodejní ceny za vydané zboží, což spadá vesměs v obor činnosti kupecké. Není případný ani poukaz dovolatelův na to, že i průměrná hospodyně dovede maso upravit a rozsekat a jeho kvalitu posouditi, neboť taková dovednost před-

pokládá zajisté i u hospodyně pro její obor nabytou zkušenost a jistou vyškolenost. Ostatně jest tu rozhodnou jen skutečná povaha prací žalobce jako krámského prodávače, kterou nelze posuzovati ani s hlediska řeznického řemesla, ani s hlediska hospodyně vedoucí domácnost.

Čís. 15342.

Provádí-li stavebník, jenž není členem organizace uzavřevší kolektivní smlouvu, stavbu ve vlastní režii, může ujednat se svými dělníky i nižší mzdy a jiné pracovní podmínky, než jsou stanoveny v kolektivní smlouvě. Přiměřenost odměny, nebyla-li její výše výslovně ujednána, jest pak posouditi podle § 273 c. ř. s. podle výše mzdy stanovené v hromadné smlouvě pracovní a platící v místě, kde stavba byla provedena.

(Rozh. ze dne 1. července 1936, Rv I 1181/36.)

Žalovaná firma prováděla odklizení budov a k práci na tom přijala do služeb žalobce. Při přijetí do práce musil žalobce, jak přednesl, podepsati revers, v němž potvrdil, že jde o práce nouzové a že proto se na ně nevztahují ustanovení kolektivní smlouvy stavebních dělníků jinak v místě, kde pracoval, platné. Žalovaná nebyla členem skupiny zaměstnavatelů, která ony kolektivní smlouvy v stavebních živnostech uzavřela, kdežto žalobce byl členem organizace zaměstnanců tuto smlouvu uzavřevší. Podle těchto smluv činila hodinová mzda stavebního dělníka 4.25 Kč, kdežto podle zmíněného reversu byla stanovena částkou 3 Kč. Žalobce popíráje platnost ujednání podle reversu, ježto podpis na něm byl vynucen nátlakem, tvrdí, že se na něho vztahují ustanovení kolektivní smlouvy pro obor stavební, jak platila v okrese, kde pracoval, a domáhá se proto na žalované rozdílu mezi mzdou, jaká mu byla vyplácena, a mzdou, jež mu podle kolektivní smlouvy přísluší. První soud žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d uznal částečně podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Je nesporné, že žalovaná firma nenáleží k organizaci zaměstnavatelů, která sjednala kolektivní smlouvu s organizací zaměstnanců, jejímž členem je žalobce. Kolektivní smlouvy jsou smlouvami soukromými, při jejichž ujednání smluvní organizace představují své členy, kteří podle hromadné smlouvy práv nabývají, jich pozbývají a pod. (Sb. n. s. 9145). Okolnost, že pro obor určité výdělečné činnosti byla sjednána hromadná smlouva, nemá tedy sama o sobě významu v případě, kde na některé straně vystupuje jako smluvník osoba nenáležící k příslušné organizaci, jež za své členy uzavřela kolektivní smlouvu. Žalovaná firma zjednala žalobce jako stavebního dělníka a žalobcův pracovní poměr jest tedy posuzovati výhradně podle individuální smlouvy sjednané mezi